

TAMPEREEN SEUDUN TYÖVÄENOPISTO
Sara Hildén -akatemia

Opetussuunnitelma

Kuvataiteen perusopetus lapsille ja nuorille

Laaja oppimäärä

TAMPEREEN SEUDUN
TYÖVÄENOPISTO

Opetussuunnitelma

1.	TOIMINTA-AJATUS	3
2.	ARVOT, OPPIMISKÄSITYS, OPPIMISYMPÄRISTÖ, TYÖTAVAT	4
2.1	ARVOT	4
2.2	OPPIMISKÄSITYS	4
2.3	OPPIMISYMPÄRISTÖ	5
2.4	TYÖTAVAT	5
3.	TOIMINTAKULTTUURI	6
4.	OPETUKSEN RAKENNE JA LAAJUUS	7
5.	OPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET	8
6.	PERUSOPINTOJEN OPINTOKOKONAISUUDET	9
6.1	PERUSOPINTOJEN YHTEISET OPINTOKOKONAISUUDET, vuosikurssit 1-3	10
6.1.1	Tavoitteet	10
6.1.2	Keskeiset sisällöt	10
6.1.3	Opintokokonaisuuksien kuvaukset	11
6.2.	PERUSOPINTOJEN VAIHTOEHTOISET, PAINOTETUT OPINTOKOKONAISUUDET, vuosikurssit 4-6	11
6.2.1	Tavoitteet	11
6.2.2	Keskeiset sisällöt	12
6.2.3	Opintokokonaisuuksien kuvaukset	12
6.3.	PERUSOPINTOJEN VAIHTOEHTOISET TYÖPAJAT, vuosikurssit 7-8	13
6.3.1	Tavoitteet	13
6.3.2	Keskeiset sisällöt	14
6.3.3	Työpajojen kuvaukset	15
6.4	PERUSOPINTOJEN KAIKILLE YHTEINEN OPINTOKOKONAISUUS	16
6.4.1	Tavoitteet	16
6.4.2	Sisällöt	16
6.4.3	Opintokokonaisuuden kuvaus	17
7.	SYVENTÄVÄT OPINNOT	17
7.1	SYVENTÄVIEN OPINTOJEN OPINTOKOKONAISUUDET, vuosikurssit 9-11	17
7.1.1	Tavoitteet	17
7.1.2	Keskeiset sisällöt	18
7.1.3	Opintokokonaisuuksien kuvaukset	19
7.2.	LOPPUTYÖ	20
8.	OPPIMISEN ARVIOINTI	20
8.1	ARVIOINTI OPINTOJEN AIKANA	20
8.1.1	Perusopintojen arviointikriteerit	21
8.2	OPPIMÄÄRÄN ARVIOINTI	21
8.2.1	Syventävien opintojen arviointikriteerit	22
8.3	TODISTUKSET	22
9.	OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN	23
10.	OPISKELIJAKSI OTTAMISEN PERIAATTEET	23
11.	YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN JA MUIDEN TAHOJEN KANSSA	23
12.	TOIMINNAN JATKUVA KEHITTÄMINEN	24

1. TOIMINTA-AJATUS

Sara Hildén –akatemia on Tampereen kaupungin ylläpitämä oppilaitos, joka perustettiin vuonna 1982 nimellä Tampereen kaupungin lasten ja nuorten kuvataidekoulu. Koulu toimi aluksi itsenäisenä yksikkönä ja liitettiin 1997 Tampereen työväenopiston yhteyteen. Sara Hildén -akatemia on monipuolinen visuaalisten taiteiden oppilaitos, joka tarjoaa korkeatasoista kuvataiteen opetusta ja harrastustoimintaa eri-ikäisille tamperelaisille.

Sara Hildén –akatemia antaa kuvataiteen perusopetusta laajan oppimäärän mukaan tamperelaisille lapsille ja nuorille, vuodesta 2003 lähtien myös aikuisille. Taiteen perusopetuksen lisäksi Sara Hildén -akatemia järjestää lyhyitä lukukauden mittaisia kursseja ja kesäkursseja sekä toimintaa lapsille, nuorille ja perheille tamperelaisten kulttuuritapahtumien yhteydessä. Tampereen kaupungin Taite-yksikön toimintaan osallistutaan järjestämällä päivisin kuvataidetyöpajoja koululuokille ja päiväkotiryhmille.

Sara Hildén –akatemian vahvuus on ammattitaidossa, mahdollisuudessa tarjota opetusta kattavasti kuvataiteen eri osa-alueilta, yli 35-vuotisessa kokemuksessa sekä hyvissä yhteistyösuhteissa taidealan oppilaitoksiin ja muihin toimijoihin. Tampereen kaupunki ylläpitäjänä sekä Tampereen vilkas kulttuuritarjonta antavat hyvän pohjan toiminnalle.

Tampereen kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Sara Hildén -akatemian taiteen perusopetusta antavaksi yksiköksi 15.6.1993.

Taiteen perusopetusta säätelee Laki taiteen perusopetuksesta (633/1998) ja asetus taiteen perusopetuksesta 813/1998 sekä Opetushallituksen 20.9.2017 antamat opetussuunnitelman perusteet.

Taiteen perusopetuksen tehtävä tarjota oppilaille mahdollisuuksia opiskella taidetta pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti. Opetus edistää taidesuhteen kehittymistä ja elinikäistä taiteen harrastamista. Opetus kehittää taiteenalan ominaista osaamista ja antaa valmiuksia hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Taiteen perusopetus rakentaa kestävästä tulevaisuutta taiteen keinoin. Opetus perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnöllä. Opetuksessa vahvistetaan oppilaan omaehtoisen ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja. Opinnot tukevat oppilaiden luovan ajattelun ja osallisuuden kehittymistä. Taiteen perusopetus vahvistaa oppilaiden identiteettien rakentumista ja kulttuurisen lukutaidon kehittymistä.

2. ARVOT, OPPIMISKÄSITYS, OPPIMISYMPÄRISTÖ, TYÖTAVAT

2.1 ARVOT

Taiteen perusopetus rakentuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle. Ihminen rakentaa elämäänsä toimimalla vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja ympäristönsä kanssa. Taiteen perusopetus perustuu käsitykseen jokaisen ihmisen ainutlaatuisuudesta ja arvokkuudesta yksilönä ja yhteisöjen jäsenenä. Opetus edistää sukupuolten tasa-arvoa ja kunnioittaa sukupuolen moninaisuutta.

Taiteeseen sisältyvät esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden kysymykset ohjaavat pohtimaan ja arvioimaan, mikä elämässä on merkityksellistä ja arvokasta. Taiteen perusopetuksessa luodaan pohjaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväälle tulevaisuudelle.

Opetus tukee ihmisenä kasvamista kehittämällä ajattelun taitoja ja luovuutta. Kuvataiteen opetus vahvistaa kaikilla elämänapiloilla tarvittavaa luovaa ongelmanratkaisukykyä sekä kehittää mielikuvitusta ja vivahteiden tajua. Kuvataiteessa maailmaa tutkitaan visuaalisen havainnoinnin, ajattelun ja työskentelyn kautta. Kuvallisen kielen avulla voidaan ilmaista mielen sisäisiä kuvia erilaisiin elämänkysymyksiin liittyen sekä käsitellä ja ymmärtää tunteita.

Kuvataiteellisessa toiminnassa mahdollistuu omin käsin tekeminen, aistitietous, joka on yksi ihmisenä olon perustarve. Taide toimii myös voimavarana antaen keinoja vaihtoehtojen ja mahdollisten maailmojen kuvitteluun. Taidekasvatus vahvistaa omaa identiteettiä ja paikkaa yhteisössä, edistää kohtaamista ja vuorovaikutusta sekä auttaa ymmärtämään kulttuurien moninaisuutta.

2.2. OPPIMISKÄSITYS

Taiteen perusopetuksen oppimiskäsityksen mukaan oppilas on aktiivinen toimija. Hän oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan tavoitteiden suuntaisesti sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa.

Myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista. Kokemukset ja vuorovaikutus ympäristön kanssa samoin kuin eri aistien käyttö ja kehollisuus ovat oppimisen kannalta olennaisia.

Taiteen perusopetuksessa oppiminen on yksilöllistä ja yhteisöllistä tietojen ja taitojen rakentamista, joka vahvistaa oppilaan kulttuurista osallisuutta ja edistää hänen hyvinvointiaan. Oppiminen on kokonaisvaltainen ja vuorovaikutteinen prosessi, joka kehittää oppilaan tietoja ja taitoja monipuolisesti. Se on erottamaton osa yksilön ihmisenä kasvua ja yhteisön hyvän elämän rakentamista.

Kuvataiteellinen oppiminen tapahtuu oppilaan prosessissa, johon kuuluu kokeminen, havainnointi, tekeminen ja ajattelu. Työskentelyssä ja oppimisessa ovat mukana oppilaan omat tunteet, ajatukset, tiedot ja taidot. Oppiminen tapahtuu vuorovaikutuksessa opettajan, oppilaan ja koko ryhmän välillä. Olennaista on oppilaan oma motivaatio ja hänen aktiivinen toimintansa. Oppilaita ohjataan ymmärtämään kokemuksiaan, tiedostamaan omat tapansa oppia ja käyttämään tätä tietoa oman oppimisensa kehittämiseen. Oppiessaan oppilas liittyy uusia tietoja ja taitoja aiemmin omaksuttuihin käsitteellisiin rakenteisiin. Harjoittelu ja harjoittelemaan oppiminen ovat merkityksellisiä taitojen kehittymisen kannalta. Oma ilmaisu ja tekninen harjaantuminen kulkevat koko ajan prosessissa rinnakkain.

Kuvataiteen oppimisprosessi voi olla hyvin pitkä, alkaen idean kehittelystä ja päättyen monivaiheista työskentelyyn kautta teoksen valmistumiseen. Teknisten taitojen oppiminen on konkreettista ja oppilasta palkitsevaa, ajattelun ja asenteen kehittymistä on oppilaan vaikeampi havaita itse.

Oppimisprosessin aikana saatava rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute vahvistavat oppilaan luottamusta

omiin mahdollisuuksiinsa. Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta.

2.3 OPPIMISYMPÄRISTÖ

Tilat, paikat tilat, työvälineet, tieto- ja viestintäteknikka

Sara Hildén –akatemia toimii Tammelan koulukorttelissa os. Ilmarinkatu 17. Koululla on käytössä 774 m2 omaa tilaa: maalauksen, grafiikan, keramiikan ja kuvanveiston erityistilat, kaksi monikäyttöistä kuvataideluokkaa sekä hallinto- ja toimistotilat. Opetustilat on mitoitettu 12 oppilaalle. Koulun opetustilat eivät ole esteettömät, koska koulun omiin tiloihin ei ole hissiä. Kaksi kuvataideluokkaa ja tekstiiliopetuksen tila ovat ala-asteen kanssa yhteiskäyttöiset. Digitaalisia ja teknologisia oppimisympäristöjä hyödynnetään taiteen tekemiseen, tiedon etsintään, keskusteluun ja jakamiseen. Opetustilat ja välineet mahdollistavat erilaisten taiteellisten prosessien sekä tekniikoiden ja menetelmien käyttämisen.

Fyysinen turvallisuus

Opetuksessa on enenevässä määrin pystytty siirtymään myrkyttömiin ja ekologisiin vaihtoehtoihin, mutta jonkin verran käytetään haitallisia aineita (liimat, lakat, keramiikan lasitteet). Niiden käyttöä valvotaan, niitä säilytetään määräysten mukaisesti ja niistä on käyttöturvallisuustiedotteet. Opetustilat on varustettu tarpeellisilla kohdepoistoilla. Kuvataidekoululla on määräysten mukaiset pelastussuunnitelma, ensiapukaapit, ensiapuohjeet ja alkusammutusvälineet. Tilojen palotarkastus on vuosittain. Opettajilla ja henkilökunnalla on perusteet ensiaputaidoista.

Koulun ulkopuoliset monipuoliset oppimisympäristöt

Oppimisympäristönä Tampereen kaupunki mahdollistaa museoiden ja gallerioiden näyttelytarjonnan ansioista hyvät puitteet opetukseen sisältyviin näyttelyvierailuihin. Tehtävä- tai projektikohtaisesti oppimisympäristö laajenee kaupunkitilaan tai lähistön luonnonympäristöihin. Yhteistyöhankkeiden myötä oppimisympäristö laajenee kirjastoihin, toisiin taiteen perusopetusta antaviin oppilaitoksiin tai muiden yhteistyökumppaneiden tiloihin.

Yhteisöt, käytännöt, sosiaalinen ja psyykinen turvallisuus

Kuvataiteellinen oppiminen tapahtuu parhaiten avoimessa, keskusteleavassa, sallivassa työskentelyilmapiirissä. Opettajan ryhmänsä kanssa rakentamat säännöt opiskelutilanteeseen, opiskelijan luottamus itseän ja ryhmän antama tuki mahdollistavat luovuuden sekä jokaisen oman tavan oppia ja kehittää ilmaisuun.

Naisten ja miesten tasa-arvosta annetun lain (609/1986, muutettu lailla 1329/2014) ja Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) mukaiset tasa-arvosuunnitelma ja yhdenvertaisuussuunnitelma luovat puitteet oppimisympäristölle, joka on sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallinen. Sara Hildén -akatemiassa ei hyväksytä kiusaamista.

Kuvataidekoulun tehtävää toteuttaa Sara Hildén -akatemia henkilökunta, monipuolista osaamista omaava ammattilaisten yhteisö - vakinaiset kuvataideopettajat, eri kuvataide-alojen tuntiohjaajat ja hallinto- ja henkilökunta. Osaamista jaetaan, arjen toimintaa käsitellään ja kehitetään henkilökunnan säännöllisissä kokouksissa.

2.4. TYÖTAVAT

Opetuksessa käytetään työtapoja, jotka kannustavat vuorovaikutukseen, yhdessä tekemiseen, toisilta oppimiseen ja oman oppimisen reflektointiin. Työtapojen valinnoissa huomioidaan oppilaiden omat tavoitteet, yksilölliset tarpeet, omarytmyys ja kiinnostuksen kohteet. Opetuksessa käytetään monipuolisesti erilaisia oppimisympäristöjä, teknologioita ja mediavälineitä sekä hyödynnetään paikallisia kulttuuripalveluja, verkostoja, toimijoita ja globaaleja mahdollisuuksia.

Työtavat ja oppimisympäristöt tukevat tutkivaa asennetta uuden oppimisessa ja kriittisen ajattelun kehittymistä. Työtavoilla mahdollistetaan monipuolinen materiaalien, tekniikoiden ja ilmaisun keinojen käyttö sekä

pitkäjänteinen harjoittelu ja taitojen syventäminen. Oppilaita kannustetaan kokeilemiseen, improvisointiin ja sattuman hyödyntämiseen.

Omaehtoinen työskentely, tekemällä oppiminen, on keskeisin työmuoto. Opiskelu koulussa tapahtuu pienryhmissä. Visuaalisten tietojen ja taitojen oppiminen tapahtuu jatkuvassa vuorovaikutuksessa oppilaan, opettajan ja ryhmän välillä. Leikinomaisuus, kokeilut, omat kokemukset, lasten ja nuorten omat kiinnostuksen kohteet ovat toiminnan lähtökohtina. Kuvataiteen historia, nykyaikaisen taiteen ilmiöt, terminologia ja teoria nivELYTÄVÄT kiinteästi tekemisen prosesseihin. Keskustelut oppilaan, opettajan ja koko ryhmän kesken kuuluvat kiinteästi oppimisprosessiin. Itsenäisen työskentelyn osuus lisääntyy opintojen edetessä.

Perusopinnoissa ryhmäkoko on 8-12 oppilasta. Syventävissä opinnoissa ryhmäkoko on 6-12 oppilasta. Ryhmäkoko voidaan ylittää rehtorin ja ryhmää ohjaavan opettajan yhteisellä päätöksellä.

3. TOIMINTAKULTTUURI

Sara Hildén -akatemia sisäistä ja opetustilanteiden toimintakulttuuria voidaan rakentaa hyvin itsenäisesti opettajien ja oppilaiden yhteistyöllä, vaikka taustalla toimivaa hallintoa ohjaavat Tampereen kaupungin ohjeet, määräykset, menettelytavat ja normit. Opettajilla on pedagoginen vapaus toteuttaa opetusta omista vahvuuksistaan lähtien, kokeillen ja joustavasti, opetussuunnitelman puitteissa.

Tavoitteena on kannustava, rohkaiseva, myönteinen ilmapiiri ja yhteisö, jossa jokainen saa olla oma itsensä. Koska kaikki opetus tapahtuu samoissa omissa tiloissa, vuorovaikutus on jatkuvaa, päivittäistä.

Opettajien ammattitaito, keskinäinen luottamus ja halu jakaa osaamistaan heijastuu myös oppilaisiin monipuolisina opetus- ja toimintamenetelminä sekä koetun opetuksen laatuina.

Oppilaiden kulttuurisesti ja kielellisesti monimuotoisista taustoista ollaan tietoisia ja opetuksessa noudatetaan eettistä ja tasa-arvoista kohtelua. Koulun opetuskieli on suomi.

Oppilaiden tietoja ja muita oppilaitoksen asiakirjoja käsitellään ja säilytetään Tampereen kaupungin arkistonmuodostussuunnitelman mukaisesti. Oppilaiden tekijänoikeudet omiin teoksiinsa huomioidaan. Käytössä on kovalupamenettely-lomake, jossa oppilaiden vanhemmat antavat suostumuksensa tai kieltävät lastensa teosten ja/tai lastensa valokuvien julkaisemiseen oppilaitoksen tiedottamisessa. Opetukseen sisältyy tietoa tekijänoikeuksista ja mediakäyttötymisen pelisäännöistä.

Tampereen kaupunki on sitoutunut kestävän kehityksen mukaisesti ekologisia, sosiaalisia, kulttuurisia ja taloudellisia näkökulmia tasapainottavaan kehitykseen. Kestävä kehitys otetaan huomioon kaupungin toiminnassa ja päätöksenteossa. Tampereen seudun työväenopistossa on oma ekotukihenkilö.

Opettajien kouluttautumista tuetaan, oppilaitoksen toimintaa kehitetään säännöllisissä opettajankokouksissa.

4. OPETUKSEN RAKENNE JA LAAJUUS

Kuvataiteen perusopetuksen laaja oppimäärä jakaantuu perusopintoihin, laskennallinen laajuus 800 tuntia ja syventäviin opintoihin, laskennallinen laajuus 500 tuntia. Laskennan perusteena on 45 min pituinen oppitunti.

Opintoryhmät kokoontuvat pääasiassa kerran viikossa. Opintovuosi sisältää syys- ja kevätlukukauden sekä seuraa peruskoulun aikataulua lomien suhteen. Opintovuosi sisältää 34 opintoviikkoa.

Koko oppimäärän ohjeellinen suoritus aika on 11 vuotta, josta perusopintojen osuus kahdeksan vuotta ja syventävien opintojen osuus kolme vuotta. Lisäaikaa voidaan myöntää hakemuksen perusteella esim. oppilaan pitkäaikaisen sairauden tai perheen tilapäisen ulkomailla oleskelun vuoksi.

Perusopinnot alkavat sinä vuonna, kun oppilas täyttää 7 vuotta ja jatkuvat 8 vuoden ajan. Perusopinnot jakautuvat kolmeen erityyppiseen jaksoon:

1.- 3. vuosikurssit, kaikille yhteiset opinnot

Opinnot on tarkoitettu 7 - 9 -vuotiaille

Opinnot ovat kaikille yhteiset, oppilas tutustuu monipuolisesti kuvataiteellisen ilmaisun eri muotoihin.

Opinnot jakautuvat kolmeen opintokokonaisuuteen, kunkin kesto yksi lukuvuosi

4. -6. vuosikurssit, valinnaiset painotukset lukuvuosittain

Opinnot on tarkoitettu 10 -12 -vuotiaille

Opinnot jakautuvat kolmeen opintokokonaisuuteen, kunkin kesto yksi lukuvuosi.

Oppilas valitsee lukuvuosittain painotuksen opinnoilleen. Painotukset ovat:

2D = PINTA. Opinnoissa painottuvat kaksiulotteiseen ilmaisuun keinot kuten piirustus, maalaus, grafiikka, tekstiili ja sarjakuva

3D = KOLMIULOTTEISUUS. Opinnoissa painottuvat kolmiulotteiseen ilmaisuun keinot kuten rakentelu, muovailu, keramiikka, kuvanveisto, arkkitehtuuri

4D = TILA, AIKA, MEDIA. Opinnoissa painottuvat tarinallisuus ja digitaalisten välineiden ilmaisumahdollisuudet, esim. valokuva ja liikkuva kuva

7.- 8. vuosikurssit, valinnaiset työpajat

Opinnot on tarkoitettu 13 - 14 -vuotiaille

Opintoihin sisältyy lukuvuodessa kaksi työpajaa oppilaan oman valinnan mukaan.

Perusopintojen suorittamien jälkeen oppilas saa todistuksen ja sanallisen arvioinnin perusopinnoistaan.

Syventävät opinnot kestävät 3 lukuvuotta, opintojen laajuus on 500 tuntia.

9.- 10 vuosikurssit, työpajat ja lopputyö

Opinnot on tarkoitettu 14 - 15-vuotiaille

Syventäviin opintoihin sisältyy lopputyö, voi tehdä syventävien opintojen aikana tai päätteeksi. Lopputyöstä tiedotetaan syventävien opintojen alkaessa.

9. vuosikurssilla opintoihin sisältyy kaksi työpajaa oppilaan valintojen mukaan.

10. vuosikurssilla syyslukukauden työpajan oppilas voi valita itse, kevätlukukausi on kaikille yhteinen Nykytaidetyöpaja.

11. vuosikurssi sisältää ateljeetyöskentelyä oman lopputyön parissa

Opintojen eteneminen

Kaaviossa opinnot etenevät alhaalta ylöspäin, perusopinnoista syventäviin opintoihin ja lopputyöhön

SYVENTÄVÄT OPINNOT 500 tuntia					
	erityistä opinnoissa	opintokokonaisuudet			arviointi
11.vuosi 160 t 17 v	KULTTUURI-PASSI 62 t syventävien aikana	2D LOPPUTYÖ	3D LOPPUTYÖ	4D LOPPUTYÖ	Päättötodistus ja sanallinen arviointi oppilas dokumentoi opiskeluaan
10.vuosi 142 t 16 v	Nykytaide -retki Helsinkiin	valinnainen työpaja		NYKYTAIDE – PROJEKTI	oppilas dokumentoi opiskeluaan
9. vuosi 136 t 15 v	Taiteilija-yhteistyö	valinnainen työpaja		valinnainen työpaja	oppilas dokumentoi opiskeluaan
PERUSOPINNOT 800 tuntia					
8.vuosi 14 v 112 t	KULTTUURI-PASSI 50 t perusopintojen aikana	valinnainen työpaja		valinnainen työpaja	Perusopintojen todistus ja sanallinen arviointi jatkuva palaute oppilaan portfolio
7.vuosi 13 v 112 t	Ateneum ja Suomen taide	valinnainen työpaja		valinnainen työpaja	jatkuva palaute oppilaan portfolio
6. vuosi 12 v 104 t	Pariopettajuus	2D -painotus piirustus-maalauksen grafiikka-tekstiili-sarjakuva	3D - painotus rakentelu, kuvanveisto, keramiikka, arkkitehtuuri	4D - painotus valokuva, liikkuva kuva, tila, aika	jatkuva palaute oppilaan portfolio
5.vuosi 11 v 94 t	Taiteilija-yhteistyö Pariopettajuus	2D -painotus piirustus-maalauksen grafiikka-tekstiili-sarjakuva	3D - painotus rakentelu, kuvanveisto, keramiikka, arkkitehtuuri	4D - painotus valokuva, liikkuva kuva, tila, aika	jatkuva palaute oppilaan portfolio
4.vuosi 10 v 94 t	Pariopettajuus	2D -painotus piirustus-maalauksen grafiikka-tekstiili-sarjakuva	3D - painotus rakentelu, kuvanveisto, keramiikka, arkkitehtuuri	4D - painotus valokuva, liikkuva kuva, tila, aika	jatkuva palaute oppilaan portfolio
3.vuosi 9 v 94 t	Taiteidenvälisyys	Piirustus, maalaus, kolmiulotteinen työskentely, grafiikka, tekstiili			jatkuva palaute oppilaan portfolio
2.vuosi 8 v 70 t	Taiteidenvälisyys	Piirustus, maalaus, kolmiulotteinen työskentely, grafiikka, tekstiili			jatkuva palaute oppilaan portfolio
1.vuosi 7 v 70 t	Taiteidenvälisyys	Piirustus, maalaus. kolmiulotteinen työskentely, grafiikka, tekstiili			jatkuva palaute oppilaan portfolio

5. OPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET

Kuvataiteen laajan oppimäärän tehtävänä on tukea oppilaan kasvua, itsetuntemusta, identiteetin rakentumista ja kulttuurista osaamista kuvataiteen keinoin. Opetus vahvistaa oppilaan kokemusta itsestään visuaalisen kulttuurin aktiivisena toimijana sekä luovana ja vastuullisena yhteisön jäsenenä. Opinnot kehittävät visuaalisen havainnoinnin, ajattelun, ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja sekä luovat edellytyksiä uuden oppimiselle. Opetus rakentaa yhteyksiä oppilaiden omien kuvallisten kulttuurien sekä kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin välille. Opinnoissa tarkastellaan visuaalisen kulttuurin jatkuvaa muuntumista ja avoimia rajoja.

Oppilaille tarjotaan mahdollisuuksia syventyä heille merkityksellisiin sisältöihin, teemoihin ja ilmaisun keinoihin. Oppilaiden kokemusmaailmaan kiinnittyvällä lähestymistavalla luodaan perustaa oivalluksia herättävälle oppimiselle ja tekemisen ilolle. Oppilasta kannustetaan nauttimaan kuvataiteesta sekä arvostamaan omaa ja muiden taiteellista työtä.

Opintojen edetessä oppilas harjaantuu tulkitsemaan, arvioimaan ja arvottamaan kuvallisia ilmiöitä eri näkökulmista. Opetuksessa kannustetaan pohtimaan kuvataiteen yhteiskunnallisia merkityksiä ja kehittämään kriittistä ajattelua. Oppilasta rohkaistaan tarkastelemaan omaa taiteellista työskentelyä suhteessa visuaalisen kulttuurin kenttään. Opetuksessa tarkastellaan taiteiden ja tieteiden yhteyksiä sekä innostetaan niiden soveltamiseen opinnoissa. Taiteen toimintatapoja käytetään vuorovaikutuksen, yhteistyön, osallistumisen ja vaikuttamisen välineenä.

Opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti paikallisia kulttuuripalveluita ja muita resursseja. Opinnot antavat valmiuksia kuvataiteen elinikäiselle ja omaehtoiselle harrastamiselle, aktiiviselle kulttuuriselle osallisuudelle, sekä opintojen jatkamiselle muissa koulutusmuodoissa.

Laajan oppimäärän tavoitteena on vahvistaa oppilaiden oppimisen iloa, opiskelumotivaatiota ja luovaa ajattelua huomioimalla heidän vahvuutensa, potentiaalinsa ja kiinnostuksen kohteensa. Oppilaita rohkaistaan asettamaan omia oppimistavoitteita ja tekemään opintoihin liittyviä valintoja niiden pohjalta. Taiteenalan opintojen edetessä oppilasta ohjataan ottamaan yhä enemmän vastuuta omasta oppimisestaan.

Opinnoissa kehittyvä monilukutaito tukee oppilaiden kriittistä ajattelua ja oppimisen taitoja. Oppilaita ohjataan tarkastelemaan taiteenalan historiallisena, yhteiskunnallisena ja ajankohtaisena ilmiönä

6. PERUSOPINTOJEN OPINTOKOKONAISUUDET

Kuvataiteen perusopintojen tarkoituksena on oppilaan kuvataiteellisen ajattelun ja ilmaisun tavoitteellinen ja pitkäjänteinen kehittäminen. Opetuksen tavoitteena on tukea oppilaan omakohtaisen taidesuhteen muotoutumista ja identiteetin rakentumista kuvataidekulttuurin aktiivisena toimijana. Opetuksessa tutkitaan ihmisenä olemista, luontoa ja kulttuuria taiteen keinoin. Kuvataidetta lähestytään henkilökohtaisten, yhteisöllisten ja kulttuuristen merkitysten kantajana, välittäjänä ja purkajana.

Perusopinnot jakautuvat kolmeen erityyppiseen jaksoon

1.- 3. vuosikurssit

Opinnot on tarkoitettu 7 - 9 -vuotiaille

Opinnot ovat kaikille yhteiset, oppilas tutustuu monipuolisesti kuvataiteellisen ilmaisun eri muotoihin.

Opinnot jakautuvat kolmeen opintokokonaisuuteen, kunkin kesto yksi lukuvuosi

4. -6. vuosikurssit

Opinnot on tarkoitettu 10 -12 -vuotiaille

Oppilas valitsee lukuvuosittain painotuksen opinnoilleen. Painotukset ovat

2D = PINTA. Opinnoissa painottuvat kaksiulotteiseen pinnassa tapahtuvan ilmaisun keinot kuten piirustus, maalaus, grafiikka, tekstiili ja sarjakuva

3D = KOLMIULOTTEISUUS. Opinnoissa painottuvat kolmiulotteiseen ilmaisuun keinot kuten rakentelu, kuvanveisto, arkkitehtuuri, keramiikka ja muotoilu

4D = TILA, AIKA, MEDIA. Opinnoissa painottuvat tarinallisuus ja digitaalisten välineiden ilmaisumahdollisuudet, esim. valokuva, liikkuva kuva

7.- 8. vuosikurssit

Opinnot on tarkoitettu 13 - 14 -vuotiaille

Opintoihin sisältyy lukuvuodessa kaksi opintokokonaisuutta/ työpajaa oppilaan oman valinnan mukaan.

6.1. PERUSOPINTOJEN YHTEISET OPINTOKOKONAISUUDET, vuosikurssit 1 - 3

6.1.1. Tavoitteet, vuosikurssit 1 - 3

Taidesuhde - Opetuksen tavoitteena on

- tukea oppilaan kuvailmaisun taitojen ja itsetuntemuksen kehittymistä, myönteisten oppimiskokemusten saamista sekä kuuntelemis- ja reflektointitaitojen kehittymistä
- antaa oppilaalle mahdollisuus työskennellä oman, itselle tärkeän aiheen äärellä, kannustaa oppilasta tekemään omia ratkaisuja ja kunnioittamaan omaa työtä
- tutustuttaa oppilas erilaisiin materiaaleihin, välineisiin, tekniikoihin, ilmaisun keinoihin ja tarjota mahdollisuuksia taiteiden välisiin työskentelytapoihin

Visuaalinen lukutaito - Opetuksen tavoitteena on

- innostaa oppilasta havainnoimaan ympäristöä moniaistisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen
- ohjata oppilasta katsomaan kuvia ja taidetta
- ohjata oppilasta sanoittamaan näkemäänsä ja perustelemaan mielipiteitään
- ohjata oppilasta kuuntelemaan ja arvostamaan toisten näkemystä
- ohjata oppilasta katsomaan eri aikakausien ja nykyajan taidetta

Osallisuus ja vaikuttaminen - Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta huomioimaan esteettisiä, ekologisia ja eettisiä arvoja
- rohkaista oppilasta toimimaan omassa ryhmässä itsenäisesti ja yhdessä muiden kanssa
- tarjota oppilaalle mahdollisuuksia ajatuksien, tulkintojen ja kannanottojen esittämiseen julkisissa ympäristöissä

6.1.2. Keskeiset sisällöt, vuosikurssit 1 - 3

Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot

Opetuksessa tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkitysten rakentumista sekä harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista. Opinnoissa kokeillaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia, myös pienimuotoisesti digitaalisia tekniikoita.

Opetuksessa harjoitellaan visuaalista ajattelua, kuuntelemistaitoja, sanallistamista ja kuvista keskustelemista

Omat kuvat

Opetuksessa tutkitaan oppilaiden havainnoista, kokemuksista, mielikuvista, toimintatavoista ja elämänpäästä sekä heille merkityksellisistä kuvakulttuureista nousevia sisältöjä. Opinnoissa pohditaan oppilaiden omien kuvien henkilökohtaisia merkityksiä ja niiden suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin.

Taiteen maailmat

Opetuksessa tutkitaan teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, kulttuureja ja visuaalisen taiteiden lajeja. Opinnoissa tutustutaan nykytaiteen toimintatapoihin ja hyödynnetään mahdollisuuksia osallistua paikalliseen taidetoimintaan. Opinnoissa tutustutaan taiteen istituutioihin, muihin kulttuurikohteisiin ja ajankohtaisiin taiteen ilmiöihin näyttelyvierailuilla.

Visuaalinen ympäristö

Opetuksessa tutkitaan erilaisia luonnonympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä ja esineympäristöjä, mediaympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureita. Opinnoissa harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä, ekologista ja esteettistä arvottamista sekä käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista.

6.1.3. Opintokokonaisuuksien kuvaukset, vuosikurssit 1 - 3

Perusopinnot 1 vsk

Opintojen laajuus 70 t

Opinnoissa tutkitaan kuvan kieltä piirtäen, maalaten, muovailten, rakennellen sekä grafiikan keinoin, monipuolisesti leikkien, kokeillen ja luovasti askarrellen. Opinnoissa harjoitellaan kuvataiteen ilmaisu- ja työskentelymenetelmiä monipuolisesti sekä opetellaan taidevälineiden ja materiaalien tarkoituksenmukaista käyttöä ja huoltoa. Opinnoissa harjoitellaan toimimaan ryhmässä, katsomaan kuvia, keskustelemaan ja kuuntelemaan.

Perusopinnot 2 vsk

Opintojen laajuus 70 t

Opinnoissa jatketaan kuvan kielen tutkimista piirtäen, maalaten, muovailten, rakennellen sekä grafiikan keinoin monipuolisesti. Opinnoissa harjoitellaan erilaisia kuvataiteen ilmaisu- ja työskentelymenetelmiä sekä opetellaan taidevälineiden ja materiaalien tarkoituksenmukaista käyttöä ja huoltoa. Opinnoissa harjoitellaan toimimaan ryhmässä, katsomaan kuvia, keskustelemaan ja kuuntelemaan. Opinnoissa harjoitellaan oman työn dokumentointia esim. omalla kännykkäkameralla. Digitaalisiin välineisiin ja verkkoympäristöön tutustutaan pienimuotoisesti.

Perusopinnot 3 vsk

Opintojen laajuus 94 t

Opinnoissa jatketaan kuvan kielen tutkimista piirtäen, maalaten, muovailten, rakennellen sekä grafiikan keinoin monipuolisesti. Opinnoissa vahvistetaan perustekniikoiden ja työskentelymenetelmien hallintaa. Opinnoissa harjoitellaan monivaiheista työskentelyä. Opinnoissa havainnoidaan erilaisia taidekuvia ja keskustellaan niistä. Opinnoissa harjoitellaan oman työn dokumentointia ja omasta työskentelystä kirjottamista.

6.2. PERUSOPINTOJEN VAIHTOEHTOISET, PAINOTETUT OPINTOKOKONAISUUDET vuosikurssit 4 - 6

6.2.1 Tavoitteet, vuosikurssit 4 - 6

Taidesuhde - Opetuksen tavoitteena on

- tukea oppilaan kuvailmaisun taitojen, itsetuntemuksen ja taidekäsityksen kehittymistä tavoitteellisen työskentelyn ja oman oppimisen reflektoinnin kautta
- kannustaa oppilasta tekemään omia ratkaisuja ja tunnistamaan innoituksen lähteitään
- tutustuttaa oppilas syvemmin häntä kiinnostaviin materiaaleihin, välineisiin, teknologioihin ja ilmaisun keinoihin sekä taiteellisiin prosesseihin opintojen valinnaisten painotusten kautta

Visuaalinen lukutaito - Opetuksen tavoitteena on

- innostaa oppilasta havainnoimaan ympäristöä moniaistisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen
- ohjata oppilasta tutkimaan kuvan, median ja ympäristön visuaalista kieltä opintojen valinnaisten painotusten mukaisesti sekä kehittää oppilaan kвалukutaitoa sekä taiteeseen liittyvän sanaston hallintaa
- ohjata oppilasta sanallistamaan näkemäänsä ja perustelemaan tulkintojaan sekä kuuntelemaan ja arvostamaan toisten näkemyksiä
- ohjata oppilasta perehtymään visuaalisten taiteiden historiaan ja nykyhetken opintojen valinnaisten painotusten mukaisesti

Osallisuus ja vaikuttaminen - Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta tarkastelemaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin välittämiä viestejä ja niissä ilmeneviä arvoja

- kannustaa oppilasta ottamaan omassa kuvailmaisussa ja toiminnassa huomioon esteettisiä, ekologisia ja eettisiä arvoja
- rohkaista oppilasta toimimaan omassa ryhmässään itsenäisesti ja yhdessä muiden kanssa
- tarjota oppilaalle mahdollisuuksia ajatuksien, tulkintojen ja kannanottojen esittämiseen julkisissa ympäristöissä

6.2.2. Keskeiset sisällöt, vuosikurssit 4 -6

Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot

Opetuksessa tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkitysten rakentumista sekä harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista. Opintoissa tutkitaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia sekä hyödynnetään digitaalisten ja muiden teknologioiden mahdollisuuksia taiteellisessa ilmaisussa oppilaan opintojen painotusten mukaisesti.

Omat kuvat

Opetuksessa tutkitaan oppilaiden havainnoista, kokemuksista, mielikuvista, toimintatavoista ja elämänpäästä nousevia sekä oppilaille merkityksellisistä kuvakulttuureista nousevia sisältöjä. Opintoissa pohditaan oppilaiden omien kuvien henkilökohtaisia merkityksiä keskustellen ja kirjoittaen sekä pohditaan niiden suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin.

Taiteen maailmat

Opetuksessa tutkitaan teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, kulttuureja ja visuaalisen taiteiden lajeja. Opintoissa tutustutaan nykyaikaisen taiteen toimintatapoihin, pohditaan taiteen kulttuurisidonnaisuutta sekä käsitellään taiteen historiallisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä. Opetuksessa hyödynnetään mahdollisuuksia osallistua paikalliseen taidetoimintaan. Opintoissa tutustutaan kuvataiteeseen taidemuseo- tai galleriavierailulla. Opintoissa tutustutaan taiteen instituutioihin, muihin kulttuurikohteisiin ja ajankohtaisiin taiteen ilmiöihin. Opintoihin 5. vuosikurssilla sisältyy visuaalisen alan ammattilaisen työhön tutustuminen.

Visuaalinen ympäristö

Opetuksessa tutkitaan erilaisia luonnonympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä, esineympäristö sekä mediaympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureja oppilaan opintojen painotusten mukaisesti. Opintoissa harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä, ekologista ja eettistä arvottamista sekä käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista.

6.2.3. Opintokokonaisuuksien kuvaukset, vuosikurssit 4 - 6

Opintokokonaisuuksien laajuus

4. vuosikurssilla 94 t

5. vuosikurssilla 94 t

6. vuosikurssilla 110 h

2D Perusopinnot 4 vsk - PINTA - Lähiympäristön kuvamaailmat

Opintoissa työskennellään piirtäen, maalaten, grafiikan ja tekstiilin menetelmin sekä sarjakuvaa piirtäen. Opintoissa tutkitaan lähiympäristön kuvamaailmoita ja kuvakulttuureja. Opintoissa kartoitetaan ja syvennetään kaksikulotteisen ilmaisun mahdollisuuksia materiaalituntemuksen kautta.

Opintoissa kokeillaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia

2D Perusopinnot 5 vsk - PINTA - Taiteilijayhteistyö, omat kuvat- nykyaikaiset kuvat

Opintoissa työskennellään piirtäen, maalaten, grafiikan ja tekstiilin menetelmin ja sarjakuvaa piirtäen. Opintoissa tutkitaan nykyaikaisen kuvamaailmoja. Opintoihin sisältyy yhteistyö taiteilijan kanssa. sekä käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista.

[2D Perusopinnot 6 vsk - PINTA - Kulttuurinen identiteetti](#)

Opinnoissa työskennellään piirtäen, maalaten, grafiikan ja tekstiilin menetelmin sekä sarjakuvaa piirtäen. Opinnoissa tutkitaan muiden kulttuurien kuvamaailmoja ja omaa identiteettiä

[3D Perusopinnot 4 vsk - KOLMIULOTTEINEN - Tilan havainnointi ja materiaalien mahdollisuudet](#)

Kolmiulotteisen kuvakielen tutkiminen ja harjoittelu

Opinnoissa painottuvat tilan havaitseminen eri aistien kautta, tilallinen ajattelu ja työskentely sekä kolmiulotteisen ilmaisun keinot materiaalikokeilujen kautta. Opinnoissa syvennetään kolmiulotteisen ilmaisun mahdollisuuksia materiaalituntemuksen, tilan havainnoin, tilan muuttamisen ja tarinallisuuden kautta. Opetuksessa harjoitellaan kolmiulotteisuuden hahmottamista ja rakentamista mm. savesta tai kierrätysmateriaaleista.

[3D Perusopinnot 5 vsk - KOLMIULOTTEINEN - Käyttötarkoitus ja funktio](#)

Opinnoissa painottuvat kolmiulotteiseen ilmaisun keinot keramiikka, muotoilu

Opinnoissa työskennellään kolmiulotteisen ilmaisun keinoin, tutustutaan eri materiaalien ominaispiirteisiin, mm saveen ja kierrätysmateriaaleihin. Opinnoissa syvennetään kolmiulotteisen ilmaisun mahdollisuuksia tutkimalla käyttötarkoitusta ja funktiota esineissä ja tilassa: arkkitehtuurin erilaiset mittakaavat, käyttötarkoitus ja käytettävyys esinesuunnittelussa, ekologisuus

[3D Perusopinnot 6 vsk - KOLMIULOTTEINEN - Nykyaiteen maailmat ja käsitteellisyys](#)

Opinnoissa painottuvat kolmiulotteiseen ilmaisuun keinot nykyaiteessa: installaatiot, ympäristö-, paikka - ja tilannesidonnainen taide. Opinnoissa painottuvat kolmiulotteiseen ilmaisuun keinot nykyaiteessa: installaatiot, ympäristö-, paikka - ja tilannesidonnainen taide. Opinnoissa tutustutaan nykyaiteen maailmoihin, harjoitellaan käsitteitä ja käsitteellisyttä.

[4D Perusopinnot 4 vsk - MEDIATAIDE - Omat tarinat ja vuorovaikutus](#)

Opinnoissa painottuvat tarinallisuus sekä valokuvan ja liikkuvan kuvan mahdollisuudet ilmaisussa. Opinnoissa kartoitetaan valokuvan ja liikkuvan kuvan työskentelymenetelmiä ja tutustutaan niiden ilmaisumahdollisuuksiin kokeilevasti.

Oman työskentelyn kautta tutustutaan median ja mediataiteen sisältöihin.

[4D Perusopinnot 5 vsk - MEDIATAIDE - Rakennetut ja koetut todellisuudet](#)

Opinnoissa painottuvat digitaalisten teknologioiden mahdollisuudet taiteellisessa ilmaisussa. Opinnoissa tutkitaan ilmaisua vastakohtaparien kautta: lavastettu - dokumentaarinen, abstrakti - esittävä, dokumentaarinen - tarinallinen. Työskentelyn lähtökohtana ovat havainnot ja omat mielikuvat.

[4D Perusopinnot 6 vsk - MEDIATAIDE - Mediakasvatus ja kriittinen mediataide](#)

Opinnoissa painottuvat mediataiteen sisällöt, mediakasvatus ja kriittinen mediataide. Opinnoissa harjoitellaan kriittistä ajattelua sekä rakentavaa kyseenalaistamista.

6.3 PERUSOPINTOJEN VAIHTOEHTOISET TYÖPAJAT, vuosikurssit 7 - 8

Perusopintojen 7.- 8. vuosikurssien opinnot sisältävät kaksi valinnaista työpajaa lukuvuodessa, toinen syys- ja toinen kevätlukukaudella. Työpajat toteutetaan oppilaiden valintojen mukaan.

6.3.1. Tavoitteet, vuosikurssit 7 - 8

Taidesuhde - Opetuksen tavoitteena on

- tukea oppilaan kuvailmaisun taitojen, taidekäsityksen ja itsetuntemuksen kehittymistä tavoitteellisen työskentelyn ja oman oppimisen reflektoinnin kautta
- kannustaa oppilasta tekemään omia ratkaisuja, tunnistamaan innoituksen lähteitään ja perehtymään hänelle merkitykselliseen taiteeseen
- tutustuttaa oppilas erilaisiin materiaaleihin, välineisiin, teknologioihin, ilmaisun keinoihin, taiteellisiin prosesseihin sekä taiteiden välisiin työskentelytapoihin

Visuaalinen lukutaito - Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta havainnoimaan ympäristöään moniaistisesti sekä taiteiden ja tieteidenvälisyyttä hyödyntäen
- ohjata oppilasta tutkimaan kuvan, median ja ympäristön visuaalista kieltä valitsemiensa työpajavaihtoehtojen mukaisesti sekä kehittää oppilaan kuvallisuutta ja taiteeseen liittyvän sanaston hallintaa
- ohjata oppilasta tarkastelemaan ja pohtimaan visuaalista kulttuuria teoksen, tekijän ja katsojan näkökulmasta
- kannustaa oppilasta sanallistamaan ja perustelevaan tulkintojaan sekä kuuntelemaan ja arvostamaan toisten näkemyksiä
- ohjata oppilasta perehtymään taiteen historiaan ja nykyhetkeen valitsemiensa työpajojen mukaisesti sekä tarkastelemaan taidetta kulttuurisesta, yhteiskunnallisesta ja tulevaisuuden näkökulmasta

Osallisuus ja vaikuttaminen - Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta tarkastelemaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin välittämiä viestejä ja niissä ilmeneviä arvoja
- kannustaa oppilasta ottamaan omassa kuvailmaisussaan ja toiminnassaan huomioon esteettisiä, ekologisia ja eettisiä arvoja
- tukea oppilasta kriittisen ajattelun ja rakentavan kyseenalaistamisen taitojen kehittämisessä
- rohkaista oppilasta toimimaan erilaisissa ryhmissä ja yhteisöissä
- tarjota oppilaalle mahdollisuuksia ajatuksien, tulkintojen ja kannanottojen esittämiseen julkisissa ympäristöissä.

6.3.2. Keskeiset sisällöt, vuosikurssit 7 - 8

Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot

Opetuksessa tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkitysten rakentumista sekä harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista. Opintoissa kokeillaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia sekä hyödynnetään digitaalisten ja muiden teknologioiden mahdollisuuksia taiteellisessa ilmaisussa oppilaan työpajavalintojen mukaisesti.

Omat kuvat

Opetuksessa tutkitaan oppilaiden havainnoista, kokemuksista, mielikuvista, toimintatavoista ja elämäntilasta nousevia sisältöjä sekä oppilaille merkityksellisistä kuvakulttuureista nousevia sisältöjä. Opintoissa pohditaan oppilaiden omien kuvien henkilökohtaisia merkityksiä ja niiden suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin.

Taiteen maailmat

Opintoissa tutkitaan teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, kulttuureja ja visuaalisen taiteiden lajeja. Opintoissa tutustutaan nykytaiteen toimintatapoihin, pohditaan taiteen kulttuurisidonnaisuutta sekä käsitellään taiteen historiallisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä. Opetuksessa hyödynnetään mahdollisuuksia osallistua paikalliseen taidetoimintaan. Opintoissa tutustutaan taiteen instituutioihin, muihin kulttuurikohteisiin ja ajankohtaisiin taiteen ilmiöihin ja visuaalisten alojen ammattilaisten työhön. 7. vuosikurssin opintoihin sisältyy tutustuminen Suomen taiteen klassisiin teoksiin Ateneumissa.

Visuaalinen ympäristö

Opetuksessa tutkitaan erilaisia luonnonympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä, esineympäristöjä, mediaympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureja oppilaan työpajavalintojen mukaisesti. Opintoissa harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä, ekologista ja eettistä arvottamista sekä käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista.

6.3.3. Vaihtoehtoisten opintokokonaisuuksien/työpajojen kuvaukset, vuosikurssit 7 - 8

Kunkin opintokokonaisuuden laajuus 56 t

[2D Piirustus 1 - Suomen taide ja kuvakulttuurit](#)

Opinnoissa tutkitaan piirtämisen ilmaisullisia mahdollisuuksia. Opinnoissa tutustutaan Ateneumin Suomen taiteen osastoon, tarkastellaan Suomen taiteen kuvastoa ja luodaan uusia tulkintoja.

[2D Piirustus 2 - Taiteen esitystavat](#)

Opinnoissa tutkitaan piirustuksen erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja tekotapoja sekä tarkastellaan tyylejä, taidehistorian ja nykytaiteen esimerkkejä. Opinnoissa käsitellään oppilaiden omista kuvakulttuureista nousevia sisältöjä.

[2D Maalaus 1 - Suomen taide ja kuvakulttuurit](#)

Opinnoissa tutkitaan maalauksen ilmaisullisia mahdollisuuksia, tutustutaan Ateneumin Suomen taiteen osastoon, tarkastellaan Suomen taiteen kuvastoa ja luodaan uusia tulkintoja.

[2D Maalaus 2 - Taiteen esitystavat](#)

Opinnoissa tutkitaan maalauksen erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja tekotapoja sekä tarkastellaan tyylejä, taidehistorian ja nykytaiteen esimerkkejä. Opinnoissa käsitellään oppilaiden omista kuvakulttuureista nousevia sisältöjä.

[2D Sarjakuva - Omat kuvasarjat](#)

Opinnoissa harjoitellaan sarjakuvan teon tekniikoita ja keinoja. Oppilas kehittää omaa piirrostyylinsä ja tapansa kertoa tarinoita kuvallisesti. Oppitunneilla syntyneestä materiaalista kootaan yhteinen lehti, joka monistetaan kaikille osanottajille.

[2D Grafiikka ja tekstiili 1 - Sarjallisuus ja yllätykset](#)

Opinnoissa tutkitaan grafiikalle tyypillistä sarjallista tekemistä ja sen myötä syntyvää kuvaideoiden kehittämistä tietoisesti sekä prosessin mukanaan tuomien yllätysten kautta. Opinnoissa tutkitaan sommittelua ja sen merkitystä ilmaisussa. Opinnoissa keskitytään grafiikan syväpainomenetelmiin, opetellaan hallitsemaan laattojen valmistukseen ja vedostamiseen liittyvät työvaiheet. Opinnoissa harjoitellaan kankaanpainannon perusasioita kaaviopainotekniikan keinoin, tutkitaan värin ja printin olemusta ja mahdollisuuksia kuvallisessa ilmaisussa.

[2D Grafiikka ja tekstiili 2 - Graafinen suunnittelu ja tekstiilitaide](#)

Opinnoissa tutkitaan grafiikan menetelmin graafista suunnittelua: kuvitus, julisteet, mainokset, kirjojen ja levyjen kannet, typografia. Opinnoissa työskennellään kohopainomenetelmin. Opinnoissa perehdytään kaksi- ja kolmiulotteiseen tekstiilitaiteeseen ja työskennellään kokeellisesti ja innovatiivisesti erilaisia tekstiilimateriaaleja ja tekniikoita yhdistellen. Tekstiiliopinnoissa oppilas suunnittelee ja toteuttaa oman käyttö- tai taidetekstiiliteoksen.

[3D Keramiikka 1 - Keraamikkataide](#)

Työpajassa tutustutaan keraamiseen kuvanveistoon ja keramiikkataiteeseen. Opinnoissa kartoitetaan keramiikan materiaalien ja ilmaisukeinojen mahdollisuuksia ja kehitetään kolmiulotteisen ilmaisun kieltä. Opinnoissa muokataan omia ideoita keramiikan keinoin toteutettavaksi. Opinnoissa kerrataan keramiikan perustekniikat ja tutustutaan erilaisiin kuviointi- ja koristelutekniikoihin. Opinnoissa pohditaan ekologista näkökulmaa: on tärkeää tietää, mitä savelle tapahtuu poltossa ja oppia tekemään päätöksiä teostensa kohtalosta luontoa säästään.

[3D Keramiikka 2 - Keraaminen tuotesuunnittelu](#)

Opinnoissa painopisteenä on tuotesuunnitteluun tutustuminen. Opinnoissa korostuu luonnostelu osana ideointi- ja suunnitteluprosessia. Opinnoissa syvennetään omaa ajattelua ja ilmaisua. Opinnoissa valmistetaan prässi- tai valumuotin avulla esineitä, viimeistellään erilaisilla pintakäsittelyillä ja lasitetaan. Harjoituksissa opitaan lisää keraamisista väreistä, lasitteista ja polttotapahtumasta.

[3D Arkkitehtuuri 1 - Tilasarjat ja käyttötarkoitus](#)

Opinnoissa käsitellään arkkitehtuuria tilojen sarjana ja rakennusta sen käyttötarkoituksen ja toiminnan kautta.

Opinnoissa pohditaan mittakaavan merkitystä suunnittelussa. Opinnoissa luonnostellaan suunnitelmia paperille vapaalla kädellä, valokuvataan paikkoja ja tiloja sekä rakennellaan malleja.

3D Arkkitehtuuri 2 - Arkkitehtuurin eri mittakaavat

Opinnoissa tutkitaan arkkitehtuurin kaikkia mittakaavoja kaupungista detaljeihin sekä kaupunki- ja luontoympäristön suhdetta. Opinnoissa piirretään suunnitelmia mittakaavassa, rakennetaan malleja sekä opetellaan suunnitelman esittämisen keinot planssilla, installaationa ja digitaalisesti. Opinnoissa tehdään ekskursioita kaupunkitilaan.

4D Valokuvaus 1 - Kameran käyttö, valon voima

Opinnoissa harjoitellaan kameran käytön perusteita, tutkitaan kuvan rajaamisen ja sommittelun perusteita sekä niiden merkityksiä kuvaan. Opinnoissa harjoitellaan studiokuvauksen perusteita ja opitaan valaisemaan henkilöitä. Valaisun kautta tutustutaan erilasiin tunnelman luomisen keinoihin. Opinnoissa tehdään kuvankäsittelyharjoituksia ja tutustutaan valokuvauksen erilaisiin muotoihin ja käyttöön.

4D Valokuvaus 2 - Kuvan rinnastukset ja esityspaikat

Opinnossa opetellaan soveltamaan kameran säätöjä erilaisissa olosuhteissa. Opinnoissa tehdään kokeiluja kuvarinnastusten sekä kuvan ja tekstin rinnastuksien kautta. Opinnoissa opitaan tunnistamaan lavastetun ja dokumentaarisen kuvan eroja sekä syvennetään kuvankäsittelytaitoja. Opinnossa pohditaan, miten valokuvien esityspaikat vaikuttavat kuvan luentaan.

4D Liikkuva kuva 1 - Liikkuvan kuvan muodot

Opinnoissa tutustutaan liikkuvan kuvan historiaan ja tutustutaan monipuolisesti liikkuvan kuvan erilaisiin muotoihin mm. videotaitteeseen, animaatioon, lyhytelokuvaan ja dokumentaariseen elokuvaan. Opinnoissa harjoitellaan liikkuvan kuvan kuvaamista, leikkausta ja äänityöskentelyä.

6.4 PERUSOPINTOJEN KAIKILLE YHTEINEN OPINTOKOKONAISUUS

6.4.1. Tavoitteet

Taidesuhte

- kannustaa oppilasta perehtymään hänelle merkitykselliseen taiteeseen
- tutustuttaa oppilas erilaisiin ilmaisiin keinoihin ja taiteiden välisiin työskentelytapoihin

Visuaalinen lukutaito

- ohjata oppilasta tutkimaan kuvan, median ja ympäristön visuaalista kieltä
- kannustaa oppilasta sanallistamaan ja perustelemaan näkemyksiään
- ohjata oppilasta perehtymään taiteen historiaan ja nykyhetkeen ja tarkastelemaan taidetta kulttuurisesta, yhteiskunnallisesta ja tulevaisuuden näkökulmasta

Osallisuus ja vaikuttaminen

- ohjata oppilasta tarkastelemaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin välittämiä viestejä ja niissä ilmeneviä arvoja

6.4.2. Sisällöt

Opintokokonaisuus on oppilaan omaehtoisesta kiinnostuksesta ja harrastuneisuudesta lähtevää tutustumista monipuolisesti taiteeseen, taiteen instituutioihin, muihin kulttuurikohteisiin ja ajankohtaisiin taiteen ilmiöihin tai visuaalisten alojen ammattilaisten työhön.

6.4.3. Opintokokonaisuuden kuvaus

X Kulttuuripassi 1

Laajuus 50 t

Opintokokonaisuus on kaikille yhteinen. Opintokokonaisuus on oppilaan omaehtoisesta kiinnostuksesta ja harrastuneisuudesta lähtevää tutustumista monipuolisesti taiteeseen, taiteen instituutioihin, muihin kulttuurikohteisiin ja ajankohtaisiin taiteen ilmiöihin tai visuaalisten alojen ammattilaisten työhön.

Opintoja suoritetaan syventävien pintojen ajan, oppilaan omaan tahtiin. Opinnot ovat itsenäistä, mutta ohjattua ja todennettua opiskelua. Tutustuminen on minimissään esim. näyttelykäynti, mutta voi olla laajempi kuvallinen tai kirjallinen raportti.

7. SYVENTÄVÄT OPINNOT

Syventäviin opintoihin siirrytään perusopintojen suorittamisen jälkeen. Syventävät opinnot kestävät 3 lukuvuotta, opintojen laajuus on 500 tuntia. Opinnot on tarkoitettu 14 - 16 -vuotiaille. Kuvataiteen syventävien opintojen tarkoituksena on oppilaan kuvataiteellisen ajattelun ja ilmaisun syventäminen opintoja laajentamalla tai niitä painottamalla hänen omien tavoitteidensa suuntaisesti ja valitsemiaan työtapoja käyttäen. Opetuksen tavoitteena on kannustaa oppilasta osallistumaan ja vaikuttamaan omaan elinympäristöönsä ja yhteiskuntaan.

7.1 SYVENTÄVIEN OPINTOJEN OPINTOKOKONAISUUDET, vuosikurssit 9 - 11

Syventäviin opintoihin sisältyy työpajaopintoja sekä lopputyö. Lopputyössä oppilas tuo esiin kuvataiteellista ajatteluaan ja ilmaisuaan sekä hahmottaa niitä suhteessa kuvataiteeseen tai muuhun visuaaliseen kulttuuriin. Lopputyön voi tehdä syventävien opintojen aikana tai opintojen päätteeksi.

9. vuosikurssilla opintoihin sisältyy kaksi työpajaa oppilaan valintojen mukaan.

10. vuosikurssilla syyslukukauden työpaja on valinnainen, kevätlukukauden Nykytaide-työpaja on kaikille yhteinen.

11. vuosikurssilla oppilas työskentelee oman lopputyön parissa ateljeetyöpajassa, ellei ole koostanut lopputyötään jo aiemmin syventävien opintojen aikana.

Vaihtoehtoisten työpajojen tavoitteena on tukea oppilaan omaa opinpolkua ja valmistautumista lopputyön tekemiseen, vahvistaa teknistä osaamista ja kuvallista ajattelua. 9.vuosikurssin opintoihin sisältyy tutustuminen visuaalisen alan ammattilaisen työhön.

7.1.1. Tavoitteet, vuosikurssit 9 - 11

Taidesuhde - Opetuksen tavoitteena on

- syventää oppilaan ilmaisun taitoja ja taidekäsitystä oman tavoitteellisen kuvailmaisun ja hänelle merkityksellisen taiteen kautta oppilaan valitsemissa työpajoissa työskentelyn kautta
- tukea oppilasta identiteetin rakentamisessa kuvallisen työskentelyn, kuvien tulkinnan ja oppimisen reflektoinnin kautta
- ohjata oppilasta omien tavoitteiden mukaisissa työskentelyprosesseissa ja osaamisen kehittämisessä
- rohkaista oppilasta erilaisten materiaalien ja teknologioiden sekä taiteiden välisten menetelmien ja lähestymistapojen käyttöön
- vahvistaa oppilaan luottamusta omiin näkemyksiin ja ratkaisuihin sekä tukea häntä lopputyöprosessin toteuttamisessa.

Visuaalinen lukutaito - Opetuksen tavoitteena on

- syventää oppilaan taitoa havainnoida visuaalista ympäristöä moniaistisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen

- syventää oppilaan taitoa käyttää, lukea ja tulkita kuvan kieltä, kuvallisia muuttujia ja kuvallisen kerronnan keinoja
- tukea oppilasta kuvallisessa ilmaisussa, pitkäjänteisessä harjoittelussa ja taitojen syventämisessä oppilaan omien tavoitteiden mukaisesti
- rohkaista oppilasta erilaisten materiaalien ja teknologioiden sekä taiteiden välisten menetelmien ja lähestymistapojen käyttöön
- syventää oppilaan taitoa tutkia, tulkita ja ymmärtää visuaalisen kulttuurin ilmiöitä tekijän, katsojan ja teoksen näkökulmista
- ohjata oppilasta perustelevaan tulkintojaan ja arvostuksiaan sekä suullisesti että kirjallisesti
- kannustaa oppilasta syventämään taiteen historian, nykytaiteen ja visuaalisten alojen tuntemusta kartuttamalla siinä tarvittavaa yleissivistystä

Osallisuus ja vaikuttaminen - Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta tarkastelemaan kriittisesti kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin välittämiä viestejä ja niissä ilmeneviä arvoja
- kannustaa oppilasta pohtimaan esteettisten, ekologisten ja eettisten arvojen merkitystä omassa elinympäristössä, yhteiskunnassa ja globaalissa maailmassa
- ohjata oppilasta kriittisen ajattelun syventämiseen sekä tarjota mahdollisuuksia uusien tulkintojen tekemiseen
- vahvistaa oppilaan kykyä toimia yhdessä erilaisissa ryhmissä, yhteisöissä ja ympäristöissä nykyaikaisessa
- ohjata oppilasta tuomaan esiin ajatuksiaan, tulkintojaan ja kannanottojaan julkisissa ympäristöissä, myös mediaympäristöissä

7.1.2 Keskeiset sisällöt, vuosikurssit 9 -11

Opetuksessa tutkitaan ihmisenä olemista, luontoa ja kulttuuria taiteen keinoin. Kuvataidetta lähestytään henkilökohtaisten, yhteisöllisten ja kulttuuristen merkitysten kantajana, välittäjänä ja purkajana. Syventävien opintojen ajan oppilas kokoaa dokumentteja tavoitteistaan, työskentelystään ja oman oppimisensa edistymisestä.

Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot

Opetuksessa tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkitysten rakentumista sekä harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista. Opinnoissa kokeillaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia sekä hyödynnetään digitaalisten ja muiden teknologioiden mahdollisuuksia taiteellisessa ilmaisussa.

Omat kuvat

Opetuksessa tutkitaan oppilaiden havainnoista, kokemuksista, toimintatavoista ja elämänpiiristä sekä heille merkityksellisistä kuvakulttuureista nousevia sisältöjä. Opinnoissa pohditaan oppilaiden omien kuvien henkilökohtaisia merkityksiä ja niiden suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin.

Taiteen maailmat

Opetuksessa tutkitaan teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, kulttuureita ja visuaalisten taiteiden lajeja. Opinnoissa tutustutaan nykyaikaisen taiteen toimintatapoihin, pohditaan taiteen kulttuurisidonnaisuutta sekä käsitellään taiteen historiallisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä. Oppilasta ohjataan tutkimaan häntä itseään kiinnostavaa taidetta ja teoksia

Opetuksessa hyödynnetään mahdollisuuksia osallistua paikalliseen taidetoimintaan. Opinnoissa tutustutaan taiteen instituutioihin, muihin kulttuurikohteisiin, ajankohtaisiin taiteen ilmiöihin ja visuaalisten alojen ammattilaisten työhön.

Visuaalinen ympäristö

Opetuksessa tutkitaan erilaisia luonnonympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä, esineympäristöjä, mediaympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureja. Opinnoissa harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä,

ekologista ja eettistä arvottamista sekä käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista.

7.1.3. Opintokokonaisuuksien kuvaukset, vuosikurssit 9 - 11

Valinnaiset opintokokonaisuudet

Kunkin opintokokonaisuuden laajuus 9.vuosikurssilla 68 t

Kunkin opintokokonaisuuden laajuus 10. vuosikurssilla 72 t

Piirustus 3 - Taiteen prosessit

Opinnoissa tutkitaan taideteoksen syntyprosessin takana olevaa ajattelua. Opinnoissa harjoitellaan omien lähtökohtien ja kiinnostuksen kohteiden työstämiseen taideteokseksi piirtämisen keinoin sekä pohditaan sisällön ja tekotavan yhteyttä.

Maalaus 3 - Taiteen prosessit

Opinnoissa tutkitaan taideteoksen syntyprosessin takana olevaa ajattelua. Opinnoissa harjoitellaan omien lähtökohtien ja kiinnostuksen kohteiden työstämiseen taideteokseksi maalauksen keinoin sekä pohditaan sisällön ja tekotavan yhteyttä.

Sarjakuva - Oma sarjakuva

Opinnoissa harjoitellaan sarjakuvan teon perustekniikoita ja keinoja. Oppilas kehittää omaa piirrostyyliaan ja tapaansa kertoa tarinoita kuvallisesti. Oppitunneilla syntyneestä materiaalista kootaan yhteinen lehti, joka monistetaan kaikille osanottajille.

Grafiikka ja tekstiili 3 - Nykyaide innoittajana

Opinnoissa käytetään nykyaiteen näkökulmia innoittamaan omaa ilmaisua. Grafiikan opinnoissa työskennellään laakapainomenetelmin ja yhdistellään erilaisia kuvailmaisutekniikoita. Tekstiiliopinnoissa tutustutaan kankaan värjäämisen perusteisiin yksinkertaisin menetelmin luonnon-tai synteettisillä väreillä ja tutkitaan värin merkitystä ja ilmaisuvoimaa omassa työskentelyssä.

Keramiikka 3 - Oma näkökulma keramiikkaan

Opinnoissa oppilas perehtyy keramiikan osa-alueeseen, esimerkiksi muotoiluun, tuotesuunnitteluun tai keramiikkataiteeseen omien tavoitteidensa mukaisesti. Opinnoissa perehdytään alan ammattilaisen työhön.

Arkkitehtuuri 3 - Taide, arkkitehtuuri, yhteiskunta

Opinnoissa tutkitaan taiteen ja arkkitehtuurin sudetta ja arkkitehtuurin moniaistisuutta. Opinnoissa analysoidaan rakennusta ja ympäristöä ja pohditaan arkkitehtuuria osana yhteiskuntaa. Oppilasideoi ja toteuttaa laajemman projektin omien tavoitteidensa mukaisesti. Opinnoissa perehdytään alan ammattilaisen työhön.

Valokuvaus 3 - Oma valokuva

Opinnoissa oppilas syvenyy valokuvauksen tyylin tai keinoihin omien tavoitteidensa mukaisesti.

Opinnoissa perehdytään alan ammattilaisen työhön.

Liikkuva kuva 2 - Oma versio liikkuvasta kuvasta

Opinnoissa syvennytään liikkuvan kuvan muotoihin oppilaan omien tavoitteiden suuntaisesti.

Opinnoissa harjoitellaan liikkuvan kuvan kuvaamista, leikkausta ja äänityöskentelyä. Opinnoissa perehdytään alan ammattilaisen työhön.

Nykyaide - Teemalähtöinen nykyaideprojekti

Opintokokonaisuus on kaikille yhteinen. Opintoihin sisältyy ajankohtaisen, teemalähtöisen taideprojektin tai -tempauksen toteuttaminen koulun ulkopuolelle. Opinnoissa harjoitellaan nykyaiteen keinoja ja sisältölähtöistä työskentelyä. Opinnoissa on mahdollisuus yhdistää teoksissa erilaisia tekniikoita. Työskentely tapahtuu vaihtelevasti ryhmissä, pareittain ja itsenäisesti.

X Kulttuuripassi 2

Laajuus 60 t

Opintokokonaisuus on kaikille yhteinen. Opintokokonaisuus on oppilaan omaehtoisesta kiinnostuksesta ja harrastuneisuudesta lähtevää tutustumista monipuolisesti taiteeseen, taiteen instituutioihin, muihin kulttuurikohteisiin ja ajankohtaisiin taiteen ilmiöihin tai visuaalisten alojen ammattilaisten työhön.

Opintoja suoritetaan syventävien opintojen ajan, oppilaan omaan tahtiin. Opinnot ovat itsenäistä, mutta ohjattua ja todennettua opiskelua. Tutustuminen on minimissään esim. näyttelykäynti, mutta voi olla laajempi kuvallinen tai kirjallinen raportti.

7.2. LOPPUTYÖ

Laajuus 160 t

Kuvataiteen laajan oppimäärän syventäviin opintoihin sisältyy lopputyö, joka muodostuu taiteellisesta työstä, työskentelyprosessin kuvauksesta ja oman oppimisprosessin reflektoinnista. Lopputyön tavoitteista ja lopputyön tekemisen prosessista tiedotetaan syventävien opintojen alkaessa. Lopputyön voi tehdä syventävien opintojen aikana tai opintojen päätteeksi.

Lopputyö on oppilaan omien tavoitteiden mukainen prosessi, jossa oppilas toteuttaa haluamallaan tekniikalla teoksen/teoksia ja näyttää omaa osaamistaan. Lopputyössä oppilas tuo esiin kuvataiteellista ajatteluaan ja ilmaisuaan sekä hahmottaa niitä suhteessa kuvataiteeseen tai muuhun visuaaliseen kulttuuriin

Lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan omalle työlleen asettamat tavoitteet ja hänen syventävien opintojensa suuntautuminen

Lopputyö esitellään näyttelyssä. Lopputyö ja siihen liittyvä portfolio arvioidaan sanallisesti.

8. OPPIMISEN ARVIOINTI

Oppimisen arvioinnin tehtävä on tukea oppilaan opintojen edistymistä. Oppimista ohjataan ja arvioidaan monipuolisesti oppimisprosessin eri vaiheissa. Arviointi ja sen pohjalta annettava jatkuva palaute on vuorovaikutteista ja edistää oppilaiden osallisuutta.

Oppilaita ohjataan oman oppimisen pohdintaan itsearviointi- ja vertaisarviointitaitoja kehittämällä. Itsearvioinnissa oppilasta ohjataan pohtimaan oppimistavoitteitaan, havainnoimaan työskentelyään ja tarkastelemaan oman oppimisen edistymistä.

Arviointitaitoja harjoitellaan opintojen kuluessa. Oppilas saa tietoa arvioinnin periaatteista ja käytännöistä. Oppilasta rohkaistaan antamaan ja vastaanottamaan palautetta. Arvioinnilla ja muulla palautteella kannustetaan oppilasta uuden oppimiseen sekä ohjataan häntä arvostamaan toisten näkemyksiä. Arviointi on oppimiseen kannustavaa, oikeudenmukaista ja eettisesti kestävää.

8.1. ARVIOINTI OPINTOJEN AIKANA

Arviointi opintojen aikana perustuu opetussuunnitelmassa kuvattuihin opintokokonaisuuksien tavoitteisiin.. Arviointi ei kohdistu opiskelijoiden arvoihin, asenteisiin tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin.

Arviointi perusopintojen aikana

Perusopinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilaan ilmaisun, kuvallisen ajattelun, työskentelytaitojen ja itse- ja vertaisarviointitaitojen kehittymistä. Jatkuvalle arvioinnille ja muulle palautteelle vahvistetaan oppilaan omakohtaisen taidesuhteen muotoutumista, identiteetin rakentumista ja aktiivista toimijuutta.

Arviointi on työskentelyn aikana tapahtuvaa luottamusta herättävää vuorovaikutusta ja luontevaa keskustelua opettajan, oppilaan ja ryhmän välillä. Taiteellisessa työskentely- ja oppimisprosessissa oppilas koko ajan arvio

omaa toimintaansa ja oppimistaan. Oppilaita kannustetaan keskustelemaan myös muiden ryhmän jäsenten työskentelyprosesseista ja -tavoista. Työskentelyä ja tuloksia arvioidaan yhdessä oppitunnin päätteeksi tai tehtäväjakson lopussa, keskustellen tai kirjallisesti.

Oppilasta kannustetaan oman oppimisen reflektointiin sanallistamalla, kuvallisesti ja muita ilmaisun keinoja käyttäen. Perusopintojen ajan oppilaan portfolioon tallennetaan vuosittain kirjallisia ja kuvallisia dokumentteja työskentelystä ja oppimisesta, minkä avulla oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan tietoa oppilaan vuoden aikana suorittamista opinnoista.

8.1.1. Perusopintojen arviointikriteerit

Perusopintojen päättyessä arvioinnin kriteerit ovat

Taidesuhde

- oppilaan kuvailmaisun taidot, taidekäsitelmä ja itsetuntemus ovat kehittyneet
- oppilas tunnistaa vahvuutensa, kehittämiskohteensa, osaa asettaa tavoitteita sekä reflektoida työskentelyään
- oppilas osaa tehdä omia ratkaisuja, tunnistaa innoituksen lähteitään ja on perehtynyt hänelle merkitykselliseen taiteeseen
- oppilas on tutustunut erilaisiin materiaaleihin, välineisiin, teknologioihin, ilmaisun keinoihin, taiteellisiin prosesseihin ja taiteiden välisiin työskentelytapoihin.

Visuaalinen lukutaito

- oppilas osaa havainnoida ympäristöä moniaistisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen
- oppilas osaa tutkia kuvan, median ja ympäristön visuaalista kieltä
- oppilas osaa tarkastella ja pohtia visuaalista kulttuuria teoksen, tekijän ja katsojan näkökulmasta
- oppilas osaa sanallistaa ja perustella tulkintojaan sekä kuunnella ja arvostaa toisten näkemyksiä
- oppilas on perehtynyt taiteen historiaan ja nykyyteen sekä osaa tarkastella taidetta kulttuurisesta, yhteiskunnallisesta ja tulevaisuuden näkökulmasta.

Osallisuus ja vaikuttaminen

- oppilas osaa tarkastella kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin välittämiä viestejä ja niissä ilmeneviä arvoja
- oppilas osaa huomioida kuvailmaisussaan ja toiminnassaan esteettisiä, ekologisia ja eettisiä arvoja
- oppilas osaa kyseenalaistaa rakentavasti sekä ajatella kriittisesti
- oppilas rohkenee toimia erilaisissa ryhmissä ja yhteisöissä
- oppilaalla on ollut mahdollisuus ajatuksien, tulkintojen ja kannanottojen esittämiseen julkisissa ympäristöissä.

8.2 OPPIMÄÄRÄN ARVIOINTI

Laajan oppimäärän arvioinnin lähtökohtana ovat oppilaan suorittamat syventävät opinnot. Arviointi kertoo, miten oppilas on saavuttanut taiteenalan laajan oppimäärän syventävien opintojen tavoitteet. Syventävien opintojen aikana oppilaalle annetaan mahdollisuus osoittaa osaamistaan monipuolisesti. Lopputyö arvioidaan osana syventäviä opintoja

Syventävissä opinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilaan aiempaa itsenäisempää työskentelyä, oppimisen tavoitteiden asettamista sekä kuvataiteellisen ajattelun ja ilmaisun syventämistä. Jatkuvalle vuorovaikutteisella arvioinnilla ja muulla palautteella oppilasta innostetaan työskentelemään, kommunikoimaan, osallistumaan ja vaikuttamaan. Arvioinnilla ohjataan oppilaan osaamisen kehittymistä hänen syventävien opintojensa laajentumisen tai painottumisen mukaisesti.

Syventävien opintojensa aikana oppilas itse dokumentoi asettamia tavoitteita, työskentelyä, kuvailmaisua, itsearviointia, oman oppimisensa edistymistä ja saavuttamaansa osaamista. Oppilaan kokoaman dokumentaation avulla tuetaan oppilaan syventävien opintojen tavoitteellista etenemistä.

8.2.1 Syventävien opintojen arviointikriteerit

Syventävien opintojen päättyessä arviointikriteerit ovat

Taidesuhde

- oppilas on syventänyt ilmaisun taitojaan ja taidekäsitystään omien tavoitteidensa mukaisesti
- oppilaan kuvataide-identiteetti on vahvistunut kuvallisen työskentelyn, kuvien tulkinnan ja oppimisen reflektoinnin kautta
- oppilas on työskennellyt omien tavoitteiden mukaisissa prosesseissa ja kehittänyt osaamistaan
- oppilas osaa käyttää erilaisia materiaaleja ja teknologioita sekä taiteiden välisiä menetelmiä ja lähestymistapoja omassa ilmaisussaan tarkoituksenmukaisesti
- oppilas luottaa omiin näkemyksiinsä ja ratkaisuihin

Visuaalinen lukutaito

- oppilas havainnoi visuaalista ympäristöä moniaistisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen
- oppilas osaa lukea ja tulkita kuvan kieltä, kuvallisia muuttujia ja kuvallisen kerronnan keinoja
- oppilas on syventänyt taitojaan kuvallisessa ilmaisussa, pitkäjänteisessä harjoittelussa ja taitojen syventämisessä oppilaan omien tavoitteiden mukaisesti
- oppilas osaa tutkia, tulkita ja ymmärtää visuaalisen kulttuurin ilmiöitä tekijän, katsojan ja teoksen näkökulmista
- oppilas osaa perustella tulkintojaan ja arvostuksiaan sekä suullisesti että kirjallisesti
- oppilas tuntee taiteen historiaa, nykytaidetta ja visuaalisia aloja sekä hahmottaa työskentelynsä ja ilmaisuunsa saadut vaikutteet

Osallisuus ja vaikuttaminen

- oppilas tarkastelee kriittisesti kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin välittämiä viestejä ja niissä ilmeneviä arvoja
- oppilas pohtii esteettisten, ekologisten ja eettisten arvojen merkitystä omassa elinympäristössä, yhteiskunnassa ja globaalissa maailmassa
- oppilas ajattelee kriittisesti ja osaa tehdä uusia tulkintoja
- oppilas osaa toimia erilaisissa ryhmissä, yhteisöissä ja ympäristöissä
- oppilas osaa tuoda esiin ajatuksiaan, tulkintojaan ja kannanottojaan julkisissa ympäristöissä

8.3 TODISTUKSET

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus annetaan oppilaalle, kun hän on suorittanut perusopinnot. Todistuksessa on oppilaan opiskeluaika vuosina, oppilaan suorittamien opintokokonaisuuksien nimet ja laajuudet sekä sanallinen arvio oppilaan edistymisestä ja osaamisen kehittymisestä perusopintojen aikana. Sanallisessa arvioinnissa painotetaan oppilaan oppimisen vahvuuksia suhteessa perusopinnoille asetettuihin tavoitteisiin.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus annetaan oppilaalle, kun hän on suorittanut sekä perusopinnot että syventävät opinnot. Todistus sisältää oppilaan kaikkien opintokokonaisuuksien nimet ja laajuudet, kuvauksen lopputyön aiheesta sekä sanallisen arvioin oppilaan suorittamasta laajasta oppimäärästä. Sanallinen arvio kuvaa oppilaan edistymistä ja hänen saavuttamaansa osaamista suhteessa syventävien opintojen tavoitteisiin. Sanallisessa arviossa painotetaan oppilaan oppimisen ja osaamisen vahvuuksia.

Osallistumistodistus annetaan pyydettyä oppilaalle hänen suorittamistaan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opinnoista, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee niitä muusta syystä.

9. OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN

Ryhmän sisällä opetusta voidaan yksilöllistää opetusmenetelmin tai lisä- ja korvaavien tehtävien antamisella oppilaan poissaolojen vuoksi. Opintoja voi myös nopeuttaa tai opintoja suorittaa yli oppimäärän laajuuden. Tarvittaessa laaditaan henkilökohtainen kirjallinen opiskelusuunnitelma, joka vastaa oppilaan opiskelu- ja oppimisedellytyksiä niin, että oppilas voi kehittää taitojaan omista lähtökohdistaan. Opiskelusuunnitelma laaditaan yhdessä oppilaan huoltajan kanssa.

Opintojen hyväksilukeminen

Oppilaalla on oikeus saada aiempia opintojaan arvioiduksi ja tunnustetuksi. Opintojen tulee tavoitteiltaan ja sisällöiltään vastata kuvataiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opintoja.

10. OPPILAAXI OTTAMISEN PERIAATTEET

Oppilaaksi ottaminen laajan oppimäärän ensimmäiselle vuosikurssille tapahtuu näytetöiden ja pienimuotoisen valintakokeen avulla. Oppilasvalintaan voivat osallistua ko. vuonna 7 vuotta täyttävät tamperelaiset lapset. Vuosittain perusopinnot aloittavien oppilaiden määrä on 44. Tultuaan hyväksytyksi oppilaalla on oikeus opiskella 18-vuotiaaksi asti.

Opintojen keskeyttämisen tai paikkakunnalta muuttamisen vuoksi tyhjäksi jääneet oppilaspaikat täytetään vuosittain. Ensimmäisen vuosikurssin tyhjät oppilaspaikat täydennetään oppilasvalinnassa varasijoille otetuilla oppilailla. Perusopintojen muille vuosikursseille oppilaat otetaan aiempien opintojen ja näytetöiden perusteella lukuvuosittain. Syventävien opintojen oppilaspaikat täydennetään näytetöiden ja aiempien opintojen perusteella. Tällöin oppilaalla tulee olla perusopintoja vastaavat tiedot ja taidot.

Muulla kuvataiteen perusopetusta laajan oppimäärän mukaan opiskelleet otetaan suoraan oppilaaksi, mikäli oppilasryhmässä on tilaa, ja opinnot luetaan hyväksi sellaisenaan. Kuvataiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän mukaan opiskelleet otetaan oppilaaksi, mikäli oppilasryhmässä on tilaa. Opintojen hyväksi lukemisesta sekä täydentävistä opinnoista päätetään tapauskohtaisesti.

VAPAUTUS LUKUKAUSIMAKUSTA

Perheen taloudellisen tilanteen perusteella oppilaalle voidaan myöntää vapautus lukukausimaksusta kokonaan tai 50 % vapautuksena. Vapaaoppilaspaikat myönnetään lukuvuosittain ja niitä haetaan erillisellä lomakkeella. Vapaaoppilaspaikkoja voidaan myöntää korkeintaan 10 % taiteen perusopetuksen oppilaspaikoista.

11. YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN JA MUIDEN TAHOJEN KANSSA

YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN KANSSA

Koteihin lähetetään vuosittain vähintään kolme oppilaskirjettä, joissa kerrotaan koulun toiminnasta. Huoltajilla on mahdollisuus tavata opettaja oppituntien alkamisen ja päättymisen yhteydessä.

Uusien oppilaiden vanhemmille järjestetään informatiivinen vanhempainilta syyslukukauden alussa. Syyslukukauden päätteeksi järjestetään perinteeksi muodostuneet joulutyöpajat, joihin voivat osallistua oppilaan vanhemmat ja sisarukset. Kevätlukukaudella järjestetään näyttelyiden avajaiset ja opintonsa päättävän vuosikurssin todistusten jakotilaisuus.

Koulu tekee yhteistyötä Kuvataidekoulun vanhempainyhdistys ry:n kanssa. Vanhempainyhdistyksellä on vuosittain kaksi sääntömääräistä kokousta, joiden yhteydessä kerrotaan myös koulun ajankohtaisista tapahtumista. Rehtori osallistuu vanhempainyhdistyksen hallituksen kokouksiin.

YHTEISTYÖ MUIDEN TAHOJEN KANSSA

Sara Hildén –akatemia on mukana tamperelaisessa lastenkulttuuriyhteistyössä osallistumalla näyttelyiden ja tapahtumien järjestämiseen. Vakiintuneita yhteistyökumppaneita erilaisten projektien yhteydessä ovat Näpsä-käsityökoulu, Pirkanmaan musiikkiopisto, Tampereen konservatorio ja Sorin Sirkus. Tampereen kaupungin Taidekaari-kulttuurikasvatusohjelmaan koulu tuottaa kuvataidetyöpajoja koululuokille ja päiväkotiryhmille.

Koulu järjestää vuosittain oppilastyönäyttelyn tai näyttelyitä. Ensisijaisesti järjestetään opintonsa päättävien oppilaiden näyttely ja mahdollisuuksien mukaan muitakin. Koulun nettisivuilla on informaation lisäksi kuvagalleria tärkeimmistä näyttelyistä ja koulun Facebook -sivuilla esitellään toimintaa.

Koulu on aktiivisessa keskustelu- ja vuorovaikutussuhteessa muiden suomalaisten kuvataidekoulujen ja Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liitto ry:n kanssa kuvataiteen perusopetuksen kehittämiseen liittyvissä kysymyksissä. Koulu osallistuu Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liiton järjestämiin yhteisnäyttelyihin.

Viime vuosina tärkeäksi yhteistyökumppaniksi on muodostunut Tallinnalainen Sally Studio ja sen organisoima kolmivuositain toteuttama nuorten kansainvälinen nykytaidenäyttely Experimenta!

12. TOIMINNAN JATKUVA KEHITTÄMINEN

Uusissa opetussuunnitelmissa oppilaiden taiteidenvälinen osaaminen ja toiseen taiteenalaan tutustuminen on noussut uudeksi tärkeäksi tavoitteeksi. Sen toteuttamiseksi kaikkiin Tampereen seudun työväenopistossa annettavan taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmiin on sijoitettu taiteidenvälinen/monitaiteinen projekti/opintokokonaisuus, jotta yhteistyön pitkäjänteinen suunnittelu mahdollistuu. Työväenopistossa annetaan kuvataiteen, sanataiteen ja teatteritaiteen perusopetusta lapsille ja nuorille sekä kuvataiteen ja käsityön taiteen perusopetusta aikuisille.

Uuden opetussuunnitelman myötä 4.-5.vuosikurssien opetuksessa otetaan käyttöön pariopettajuus.

Uutena yhteistyömuotona käynnistetään kuvismuskari-toiminta Tampereen konservatorion kanssa vuoden 2018 aikana.

Opettajien täydennyskoulutukseen varataan resursseja ja opettajien vertaisoppimista tuetaan.

Koulun sisäinen opetus-oppimisprosessin arviointi ja kehittäminen on jatkuvaa. Opettaja arvioi oppilasryhmän oppimista ja opetussuunnitelman toteutumista jaksoraporteissa. Niissä verrataan toteutunutta oppimisprosessia opetussuunnitelman tavoitteisiin ja sisältöihin.

Sara Hildén -akatemia on mukana Tampereen kaupungin taiteen perusopetuksen kuntatason arvioinnissa, joka toteutetaan vuosittain. Arviointiin sisältyy lukuvuosi- tilastotietoja sekä vuosittain vaihtuvat teemalliset arviointialueet. Arviointi on laadittu valtakunnallisen taiteen perusopetuksen Virvatuli-arviointimallin pohjalta. Kuntatason arviointi raportoidaan Tampereen kaupungin sivistys- ja kulttuurilautakunnalle.

Sara Hildén -akatemia
Ilmarinkatu 17, 33500 Tampere
www.tampere.fi/sarahildenakatemia